

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: X, narozený dne X
státní příslušnost Nigerijská federativní republika
zastoupený zmocněnkyní Mgr. X, narozenou dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2025, č. j. MV-58568-13/OAM-2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 7. 2025, č. j. MV-58568-13/OAM-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 2. 3. 2025, č. j. CPR-35149-21/ČJ-2024-931200-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Policií České republiky, Ředitelstvím služby cizinecké policie, Příjímací středisko Zastávka

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

(dále jen „správní orgán I. stupně“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovená doba jeden rok, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí dle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Žalobní body

2. Žalovaný se dostatečně nevypořádal s přezkumem důvodů znemožňujících vycestování. Žalobce během výslechu dne 1. 7. 2024 vypověděl, že měl v Nigérii problémy s pasteveckou skupinou Fulanů, přičemž tito pastevci ho chtěli zabít. Z Nigérie poté uprchl po konfliktu s touto skupinou, kdy Fulani napadli jeho farmu. V současné době je jeho dům v Nigérii vypálený a jeho matka a sourozenci bydlí v azylovém domě.
3. V rámci prvoinstančního rozhodnutí se správní orgán s tvrzeními žalobce vypořádal pouze jednoduchým argumentem, že šlo o jednání soukromých osob, což údajně nelze podřadit pod důvody znemožňující vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců, dále má žalobce údajně možnost obrátit se na bezpečnostní složky státu a požádat o pomoc. Při posuzování hrozby skutečného nebezpečí je potřeba brát v potaz i jednání soukromých osob za předpokladu, že státní orgány nejsou schopny nebo ochotny poskytnout ochranu (jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2024, č. j. 5 Azs 131/2024-24). Žalobce odkazoval na zdroje, dle nichž nigerijská vláda není schopna poskytnout před nebezpečím ze strany Fulanů účinnou ochranu i z důvodu podezření ze spolupráce s fulanskými útočníky. Žalovaný na tento argument v napadeném rozhodnutí reaguje tím, že se žalobce ochrany nigerijských státních orgánů ani nepokusil domoci a „v takovém případě jsou jeho další námitky o nedostatečnosti reakce nigerijských státních orgánů čistě spekulativní“. Žalovaný tak nebere v potaz, že podmínka schopnosti či ochoty státních orgánů poskytnout ochranu předpokládá právě situace, kdy se osoba nebude moci na orgány své země obrátit, neboť má odůvodněný předpoklad, že jí účinná pomoc nebude z nějakého důvodu poskytnuta.
4. Žalobce odkázal na judikaturu k řízení o udělení mezinárodní ochrany, například na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62, a dále ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51.
5. Pokud tedy žalovaný došel k závěru, že se žalobce měl obrátit na nigerijské státní orgány, ale žalobce zároveň v odvolání uváděl informace dokládající, že tak učinit nemohl, byl žalovaný povinen zajistit si relevantní informace o zemi původu, na základě nichž by byl schopen objektivně posoudit, jakým způsobem se nigerijské státní orgány k problému fulanské agrese staví a jak jsou schopny své občany před tímto problémem chránit. To ovšem žalovaný neučinil, a to ač Informace OAMP: Nigérie - Fulové z 19. 8. 2021 uvádí, že mezi příčiny konfliktu patří mimo jiné nedostatek politické vůle a liknavý přístup úřadů, které nejsou s to vymáhat existující práva a spravedlnost ponechávají v rukou občanů. Samotné

podklady pro rozhodnutí tak naznačují, že nigerijská vláda není schopna své občany účinně chránit, což mělo žalovaného vést k tomu, že by si k této otázce opatřil více relevantních informací, namísto stručného odůvodnění, že se žalobce měl obrátit na státní orgány.

6. V souvislosti s vnitrostátní ochranou žalovaný dále uvádí, že žalobce měl možnost vyhledat ochranu ve své domovské zemi i formou vnitřního přesídlení. Soudí tak čistě na základě toho, že žalobce během pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že jeho rodina po útoku Fulanů z farmy odjela a získala útočiště na armádou hlídaném místě v obci P. Žalovaný si tak nezajistil relevantních informací a z pouhé skutečnosti, že se rodina žalobce po útocích na jaře 2023 přesunula do uprchlického tábora, vyvodil, že vnitřní přesídlení je reálným a účinným řešením pronásledování ze strany Fulanů. Žalovaný měl přitom k dispozici žalobu proti rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany v případě žalobce (žalobce tuto žalobu zasílal žalovanému dne 23. 12. 2024), kde je poměrně obsírně rozvedeno, z jakých důvodů vnitřní přesídlení není reálným a účinným řešením pronásledování ze strany Fulanů.
7. Při posuzování vnitřního přesídlení nelze pouze vycházet z obecné informace, že v Nigérii jsou zřizovány tábory pro vnitřně vysídlené osoby, žalovaný si měl mimo jiné opatřit i informace o reálném fungování těchto táborů a reálné situaci vnitřně vysídlených osob v Nigérii, což ovšem neučinil. Žalobce též odkázal na kritéria dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74.
8. Ke konci roku 2023 žilo v Nigérii zhruba 3,3 milionu osob ve vnitřním vysídlení, přičemž zpráva Internal Displacement Monitoring Centre z roku 2024 zmiňuje, že „*při absenci trvalých řešení počet lidí žijících ve vysídlení se nadále zvyšoval. Ničení domovů a nejistota v oblastech původu patřily k hlavním překážkám, které lidem bránily v návratu. Omezený přístup ke službám a k pomoci v hostitelských oblastech také zůstával hlavním problémem.*“
9. Podle zprávy organizace IOM z roku 2024 žilo ve státě Plateau ke konci roku 2023 na 54 457 osob ve vnitřním vysídlení. Zpráva No Road Home organizace Open Doors ale upozorňuje, že čísla mohou být ještě vyšší: „*IOM oznámila, že ve státě Plateau je umístěno 54 457 vnitřně vysídlených osob k prosinci 2023. Když však naši výzkumníci kontaktovali místní agentury, jako je Mwaghavul Development Association (MDA), sdělily, že výrazně vyšší počty vnitřně vysídlených osob; údaje IOM byly téměř o 80 % nižší. MDA například zdokumentovala 103 000 vnitřně vysídlených osob jen v Mangu LGA k lednu 2024.*“ Dle zprávy IOM pak pouze 2 % vnitřně vysídlených osob žijí ve státě Plateau ve speciálně zřízených táborech, naopak většina z nich přebývá v tzv. hostitelských komunitách, tedy například u přátel, příbuzných či neznámých lidí.
10. Článek v Journal on Migration and Human Security (*Social Inclusion and Justice for the Internally Displaced by the Herdsmen-Farmers Conflict in Benue State, Nigeria*) z roku 2024 popisuje, že důvodem, proč tak malé procento vnitřně vysídlených osob v Nigérii zůstává v oficiálních táborech jsou i špatné materiální podmínky, které zde panují; „*Vnitřně vysídlené osoby hlásí hrubě nevyhovující přístřeší v oficiálních táborech, kde jsou namačkány v malých místnostech s různými rodinami bez odpovídajícího vybavení na spaní. Popisují*

také, že přístřešky nemají okna ani dveře, což vyvolává obavy o bezpečnost. (...) V neoficiálních táborech zjištění studie ukazují, že s vnitřně vysídlenými osobami je zacházeno bez jakéhokoli prvku spravedlnosti, neboť žijí v těch nejznepokojivějších podmínkách bez vládou přidělených přístřešků a věcí na spaní (...).“ Kromě špatných materiálních podmínek článek popisuje i nedostatečné zajištění bezpečnosti: „Kromě nejistoty v jejich domovských vesnicích nejsou bezpečné ani tábory pro vnitřně vysídlené osoby. Respondenti z oficiálních i neoficiálních táborů informovali o ohrožení života a majetku v sousedních obcích a o hrozbách, které představují pro klidný život v jejich táborech. V oficiálních táborech uváděli případ obnovených útoků na tábor vnitřně vysídlených osob v sousední osadě Abagana. Obávali se, že by se mohli stát dalšími oběťmi, protože vláda nezajistila bezpečnost v jejich táborech: (...) Vnitřní uprchlíci uváděli, že v oficiálních a neoficiálních táborech nejsou žádná vládní bezpečnostní opatření. Uvedli také, že vláda nezajistila bezpečnost jejich táborů.“

11. Žalobce odkázal na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2019, č. j. 45 Az 23/2018-55, který zdůrazňuje, že je při posuzování otázky vnitřního přesídlení třeba pečlivě vyhodnotit, zda tím pro žalobce zmizí hrozba, jíž se obává. Jak ale ukazují citované zdroje, osoby, jež prchly ze svých domovů v důsledku fulanské agrese, stále čelí setrvalému nebezpečí dalších útoků ze strany Fulanů, přičemž státní bezpečnostní složky je nejsou schopny účinně ochránit. Vnitřně vysídlené osoby tak v Nigérii žijí v pokračujícím strachu o svou bezpečnost. Kromě špatných podmínek v uprchlických táborech a nedostatečného zajištění bezpečnosti vnitřně vysídlených osob, čelí osoby prchající před násilím ze strany Fulanů i dalším bariérám.
12. Žalobce odkázal na zprávu nizozemského Ministerstva zahraničí z roku 2021, která popisuje překážky vnitřního přesídlení: *„Existují však různé praktické, kulturní a právní překážky, které způsobují, že většina lidí, kteří uprchli před násilím, se usadí u rodiny ve svém regionu nebo v jeho blízkosti. Za prvé, mezi severní a jižní Nigérií existují značné jazykové, kulturní a náboženské rozdíly, což znamená, že se na jihu Nigérie usadí relativně málo vnitřně vysídlených osob ze severu Nigérie... Za druhé, několik zdrojů uvedlo, že Nigérie je „síťová společnost“ a že bez sociálních kontaktů je téměř nemožné najít bydlení nebo práci v neznámém městě nebo regionu... Za třetí, existuje legislativa, která přiznává více práv příslušníkům skupin obyvatelstva, které jsou v rámci určitého regionu považovány za „původní“ (indigenes). Outsideri (nedomorodci) se mohou setkat s diskriminací při využívání vládních služeb, přístupu ke vzdělání a zaměstnání ve státní správě a při nákupu půdy v těchto regionech.“*
13. Zpráva No Road Home pak popisuje, že náboženské vyznání vnitřně vysídlených osob může být významným faktorem a bariérou pro jejich vnitřní přesídlení: *„Křesťanští vnitřně vysídlení obyvatelé tam obviňovali místní vládu a veřejnost z nespravedlivého zacházení a diskriminace na základě víry, zejména pokud jde o přístup k přístřeší, humanitární pomoci, vzdělání a zaměstnání. Kromě toho byly popsány některé snahy o nátlak, nátlak nebo vynucení konverze k islámu ze strany místní samosprávy a členů veřejnosti.“*
14. Dále žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2020, č. j. 5 Azs 73/2019-70, dle něhož je i ekonomická situace relevantní při posuzování reálnosti přesídlení: *„...je třeba zkoumat rovněž jeho reálnou proveditelnost s ohledem na možnost stěžovatele usadit se v jiné části země a zajistit si tam své základní životní potřeby.“*

15. Žalobce argumentuje, že možnost jeho ekonomického přežití po návratu do Nigérie je značně nejistá. Žalobce se za svého pobytu v Nigérii živil farmařením, které je však pro něj nyní nedostupné kvůli tomu, že jeho rodina byla vyhnána z místa jejich pobytu, o pozemky přišli a návrat do jejich rodné vesnice pro ně není bezpečnou možností. Žalobce a jeho rodina nemají dostatečné finanční prostředky na přesídlení do hlavního města, jejich možnost obživy ve velkém městě poté co se živil obděláváním půdy, jsou poměrně diskutabilní. Nigérie je tzv. „síťovou společností“ a možnost uplatnění se v cizím regionu je značně komplikovaná, nehledě i na bariéry vycházející z etnické a náboženské nejednotnosti nigerijské společnosti.
16. Žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74, který čerpal z dokumentu zpracovaného UNHCR, který nastavuje kritéria posuzování realističnosti vnitřního přesídlení: *„Doporučení UNHCR se následně zabývá ekonomickým přežitím (bod 29 a 30) a konstatuje, že jestliže bude situace taková, že žadatel nebude mít možnost vydělat si na živobytí, získat ubytování, nebo pokud mu nebude moci být poskytnuta lékařská péče nebo pokud je lékařská péče zcela nedostatečná, nemůže být vnitřní přesídlení považováno za rozumnou (použitelnou) alternativu. (...) Místní podmínky (v cílové části země) musí být takové, aby žadatel mohl vést relativně normální (běžný) život s ohledem na celkové poměry v zemi původu. Pokud by například žadatel byl bez rodinných vazeb a bez neformální sociální sítě, přemístění nebude připadat v úvahu, ledaže by žadatel nebyl ani jinak schopen vést vcelku běžný život na vyšší úrovni, než je úroveň životního minima, jestliže bude žadateli odepřen přístup k půdě, zdrojům obživy a ochraně v cílové části země z toho důvodu, že nepatří k dominantnímu klanu, kmenu, etnické, náboženské, nebo kulturní skupině, nebude vnitřní přesídlení možné. Například v mnoha částech Afriky, Asie i jinde, obecné etnické, kmenové náboženské nebo kulturní faktory umožňují přístup k půdě, zdrojům obživy a ochraně. V takových případech by nebylo rozumné očekávat od žadatele, který nepatří k dominantní skupině, aby se zde usídlil. Po žadateli by nemělo být požadováno přemístit se do míst jako jsou městské slumy, kde by žil ve velice těžkých a obtížných podmínkách.“*
17. Žalobce během pohovoru popsal, že se jeho matka a sourozenci po útoku na vesnici přesunuli do tábora pro vnitřně vysídlené osoby ve městě P., v současnosti zde však již nejsou. Žalobce uvedl, že byl jejich dům zničen a jeho matka a sourozenci již nejsou v humanitární péči, protože už pro ně není bezpečné tam žít, protože armáda působí na podporu Fulanů a také muslimů. V současné době je nikdo nechce ubytovat kvůli ekonomické situaci v zemi. Přítel jeho otce, který mu pomohl dostat se do Evropy, pro ně našel místo, ale matka mu řekla, že je jen dočasné, protože majitel by je mohl kdykoli požádat, aby odešli, protože majitel domu se brzy vrátí do domu se svou rodinou po odchodu do důchodu. Celá tato krize se stala, když se přestěhoval do Evropy, jejich domy byly zničeny během krize v roce 2023. Žalobcova rodina se tak v současnosti nachází ve značně nestabilní a nebezpečné situaci, do níž by byl uvržen i žalobce při svém návratu do Nigérie. Vládou zřizované tábory nezajišťují pro vnitřně vysídlené osoby bezpečí a důstojné podmínky. Většina vnitřních uprchlíků tak žije v neoficiálních osadách, nebo přechodně zůstávají u přátel či rodiny, žijí však v setrvalé nestabilitě a strachu z možných dalších útoků ze strany Fulanů.

18. Všechny výše uvedené informace měl žalovaný k dispozici a byly k dispozici při rozhodování už prvostupňovému správnímu orgánu. Zároveň žalobce ve vyjádření k podkladům pro rozhodnutí upozorňoval na zjevnou absenci informací v rámci podkladů, které by se týkaly právě otázky vnitřního přesídlení (například územní rozsah konfliktu či bezpečnostní situace v jiných regionech Nigérie). Žalovaný na tyto výtky v napadeném rozhodnutí reaguje tím, že všechny podstatné informace k vnitřnímu přesídlení už poskytl sám žalobce, když uvedl, že jeho rodina se přesunula do uprchlického tábora, a žalobce má tak zřejmě dle názoru žalovaného také možnost se po svém návratu do Nigérie usadit v některém z uprchlických táborů.
19. Žalovaný tak zcela rezignoval na jakékoliv zajištění relevantních informací o zemi původu nejen ve vztahu k otázce možností ochrany ze strany nigerijských státních orgánů ale i k otázce reálnosti a účinnosti vnitřního přesídlení. Povinnost řádného zjištění skutkového stavu a povinnost zajištění si dostatečných podkladů přitom v rámci řízení o správním vyhoštění tíží žalovaného, jak vyplývá například z nálezu Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2020, sp. zn. II. ÚS 2299/19: *„Předloží-li dotčená osoba hájitelné tvrzení, že jí hrozí újma neslučitelná s čl. 3 Úmluvy, je na státních orgánech, aby rozptýlily pochyby, že zde je reálné nebezpečí takové újmy. Reálné nebezpečí takové újmy nebude dáno, když hrozí pouhá možnost špatného zacházení, ale zároveň není potřeba, aby byl překročen standard vyšší pravděpodobnosti, že ano, než že ne (...), jinými slovy musí být aktuální, relevantní, dostatečně ověřené z různých objektivních zdrojů, od spolehlivých autorů. Poskytne-li cizinec v situaci nuceného in dubiotu závažné důvody domnívat se, že mu hrozí újma v podobě špatného zacházení, je třeba, aby příslušný státní orgán odpovědný za rozhodnutí o nuceném návratu rozptýlil pochyby, že v zemi, do níž bude cizinec navrácen, mu hrozí reálné nebezpečí špatného zacházení.“*
20. Žalobce dále namítá, že správní orgány nesprávně vyhodnotily, zda žalobci hrozí zvýšené riziko útoků ze strany Fulanů, nejen protože již s nimi měl konflikt, kdy jemu osobně bylo vyhrožováno smrtí, ale i z důvodu jeho křesťanského vyznání. Žalobce odkazuje na několik zpráv o zemi původu, které svědčí o tom, že je počet křesťanských obětí fulanské agrese vyšší než počet muslimských obětí téhož konfliktu. Žalobce netvrdil, že konflikt je způsoben výlučně náboženskými příčinami, je to však jeden z faktorů. To však žalovaný v napadeném rozhodnutí odmítá, a to s odkazem na zdroje, na něž se v odvolání žalobce odkazoval. Z těchto zdrojů však žalovaný čerpá informace, které interpretuje značně tendenčním způsobem. Z tabulky organizace ORFA Countering the myth of religious indifference in Nigerian terror (10/2019-9/2023) je zřejmé, že mezi oběťmi Fulanů je největší poměr křesťanských obětí vůči muslimským oběťm, v porovnání s oběťmi ostatních agresorů.
21. Argument, že žalobce má možnost po návratu do Nigérie změnit identitu, neboť změna identity je v Nigérii snadná a postačí k tomu čestné prohlášení, nepřiléhá na situaci žalobce, který neuváděl, že by fulanští pastevcí disponovali jeho jménem. Žalobce uváděl obavy z důvodu svého náboženského vyznání, dále z důvodu, že pochází z oblasti, kde dochází k rutinnímu vraždění civilistů, přičemž ani ostatní oblasti Nigérie nejsou bezpečné, a dále z důvodu, že již byl osobně účasten konfliktu se skupinou fulanských pastevců, nikoliv z důvodu, že by snad útočníci měli poznamenáno jeho jméno.
22. Žalobce namítal, že žalovaný se dostatečně nevypořádal s posouzením přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobce. Žalobce během výslechu uváděl, že má

přítelkyni, svou povinnost tvrzení tedy splnil a pokud měl prvoinstanční správní orgán pochybnosti o tom, zda jde o přítelkyni či jen kamarádku, měl tímto směrem vést výslech. Dle rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 12. 2015, č. j. 78 A 17/2015-34 „Z ust. § 50 odst. 3 správního řádu vyplývá, že řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je ovládáno zásadou vyšetřovací. (...) je to tedy správní orgán, který nese v tomto typu řízení odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti, jak dovodil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013-69.“ Zároveň se v řízení o správním vyhoštění neuplatňuje tzv. koncentrace řízení, jak stanovil rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 6. 2019, č. j. 45 A 4/2019-50: „Že se tak stalo až v odvolacím řízení, nemá vliv na jejich relevanci a z procesního hlediska nebrání žalované, aby k nim přihlédla - naopak je to její povinností, jelikož řízení před správními orgány obou stupňů tvoří jeden celek a současně nelze v řízeních zahájených z úřední moci, v nichž má být účastníkovi uložena nějaká povinnost, automaticky použít ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 7/2011-48), které jinak zakotvuje tzv. koncentraci řízení.“ Je tak irelevantní, zda žalobce svůj vztah konkretizoval až v odvolacím řízení, žalovaný byl i tak povinen se s touto okolností řádně a pečlivě vypořádat, což dle žalobce neučinil.

23. Zároveň je z hlediska přiměřenosti irelevantní, zda je přítelkyně žalobcovou blízkou či vzdálenou rodinnou příslušnicí, neboť ustanovení § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců, jež stanoví, že vzdálení rodinní příslušníci se nepovažují za rodinné příslušníky, platí pouze pro účely hlavy X zákona o pobytu cizinců. Ustanovení § 174a téhož zákona ukládající žalovanému posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí však pod hlavu X nespadá a z hlediska přiměřenosti byl žalovaný povinen posuzovat veškeré příbuzenské vztahy, jež žalobce na území České republiky (dále jen „ČR“) má.
24. Odůvodnění přiměřenosti dopadů je však natolik stručné, že z něj není seznatelné, na základě jakých argumentů žalovaný došel k závěru, že rozhodnutí, jež bude mít za důsledek závažné narušení vztahu mezi žalobcem a jeho přítelkyní, je přiměřené. Žalovaný pouze uvádí, že nezpochybňuje citový vztah mezi žalobcem a jeho přítelkyní, ale vzhledem k tomu, že svůj vztah započali až v době žalobcova nelegálního pobytu, nemohl očekávat, že bude moci tento vztah dále rozvíjet. Na základě tohoto jediného argumentu žalovaný dochází k závěru, že „tato skutečnost tedy nepřiměřenost napadeného rozhodnutí nepůsobuje“.
25. To, že byl rodinný život založen až v době nelegálního pobytu je však pouze jeden z mnoha aspektů při posuzování přiměřenosti zásahu do práva na rodinný život. Jednotlivé aspekty vyjmenovává například rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 9. října 2020, č. j. 60 Az 75/2019-33, který shrnuje: „V rozhodovací činnosti je ustálen názor, že podle čl. 8 Evropské úmluvy je třeba posoudit (1) rozsah, v jakém by byl rodinný život cizince narušen, (2) rozsah vazeb na smluvní stát, který hodlá cizince vyhostit nebo který neudělil cizinci pobyt, (3) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (4) „imigrační historii“ dotčených osob, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (5) důvody veřejného pořádku, (6) zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby

věděly, že v dané zemi cizí státní příslušník pobývá nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý.“

26. Žalovaný tak nezohledňuje například délku vztahu mezi žalobcem a jeho přítelkyní (znají se od ledna 2024 a pár tvoří od května 2024), nebo skutečnost, že žalobcova přítelkyně nemůže žalobce následovat do jeho země původu, neboť v ČR pečuje o svou nezletilou dceru. Rodinný život žalobce by tak byl narušen ve značném rozsahu, neboť v případě vycestování žalobce by došlo k oddělení žalobce a jeho přítelkyně a faktickému znemožnění jejich soužití.
27. Zároveň žalovaný nebere v potaz, že v jeho případě se jednalo o první porušení imigračních pravidel a během svého pobytu v ČR se nedopustil žádných přestupků ani trestných činů. Žalobce nepochybně, že na území ČR pobýval bez platného pobytového oprávnění, to z něj ovšem automaticky nečiní riziko pro veřejný pořádek, jak uvedl Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 18. 12. 2015, č. j. 78 A 17/2015-34.
28. Žalobce se již v odvolání odkazoval na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, sp. zn. 10 Ca 330/2006, který zdůrazňuje, že přiměřený zásah do soukromého a rodinného života je pouze takový, kterým je „dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Vždy je tedy třeba zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje, ve vztahu k jeho osobním a rodinným vzbám na území České republiky.“ Žalovaný tak byl povinen provést řádné posouzení přiměřenosti zásahu do rodinného života žalobce, k čemuž nestačí pouhé konstatování, že svůj rodinný život založil až v době nelegálního pobytu.

III. Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný uvádí, že správní orgány postupovaly v souladu s jednotlivými ustanoveními správního řádu a zákona o pobytu cizinců. Žalovaný má za to, že obě rozhodnutí jsou dostatečně odůvodněna a podložena dostatečnými podklady, v rozhodnutí ani v řízení nebyla zjištěna žádná pochybení správního orgánu prvního stupně, jejichž následkem by byl nesoulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy nebo jeho nesprávnost.
30. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce pobýval na území ČR bez platného cestovního dokladu a oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, prokazatelně již od roku 2023. Tím byla naplněna skutková podstata jednání obsaženého v § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců.
31. K žalobcem popisovanému konfliktu žalovaný uvádí, že se jedná o konflikt o zdroje (vodu a půdu), kdy konfliktní potenciál panuje mezi převážně křesťanskými zemědělci, kteří obdělávají půdu na straně jedné, a pasteveckými kmeny Fulanů na straně druhé, jež jsou zároveň většinově muslimové a kteří (nejen) na území Nigérie kočují se svými stády. S postupující desertifikací dochází ke zmenšování požadovaných zdrojů (pastvin a vody), což přispívá k prohloubení animozity mezi zemědělci a pastevci, kteří kvůli rozšiřující se poušti jsou nuceni hledat nová obvykle jižněji položená území vhodná k pastvě jejich stád, což v důsledku vede ke střetům mezi těmito skupinami. Správní orgán v žádném z

předchozích řízení nikterak nezpochybnil fakt, že žalobce pochází z území, které lze označit za třetí linii výše specifických zájmových skupin. Jako důvod pro udělení mezinárodní ochrany žalobce uvedl, že se měl dostat do sporu s Fulany, kteří mu měli hrozit zabitím, z tohoto důvodu mu jeho matka měla poradit, aby odcestoval. Z jeho výpovědi vyplývá, že až po jeho odjezdu došlo k eskalaci násilí, podrobně se pak vyjadřoval k situaci, která nastala až po jeho odjezdu, přičemž svůj odchod z vlasti žalobce prezentoval jako obecný strach z násilí páchaného Fulany, přičemž tuto obavu doplnil o možný náboženský aspekt konfliktu, neboť on sám je křesťanského vyznání, kdežto Fulané jsou převážně muslimové. Z výpovědi žalobce ze dne 1. 7. 2024 a ze dne 3. 7. 2024 vyplývá, že nepožádal, resp. se ani nepokusil požádat nigerijské bezpečnostní složky, místní či státní orgány o pomoc před nezákonným jednáním Fulanů. Pouze naznačuje, že se domnívá, že by mu nebyla pomoc poskytnuta, přestože z dostupných zdrojů naopak vyplývá, že vláda se snaží nezákonné jednání Fulanů potírat. Správní orgán dodává, že žalobce neuvedl kromě své domněnky žádné relevantní důvody, proč by v jeho případě mu neměly místní či státní bezpečnostní složky poskytnout pomoc. Jmenovaný v žalobě pouze zpochybňuje způsob správního orgánu, jakým se s touto otázkou vypořádal, ale neuvádí žádné nové relevantní důvody, proč by tomu tak mělo být. Správní orgán má za to, že se s touto otázkou vypořádal dostatečným způsobem, přičemž žalobci nastínil i možné řešení situace (vnitřní přesídlení). Správní orgán poukazuje na skutečnost, že žalobce namísto toho, aby se pokusil svou situaci řešit v zemi původu, tak ze země letecky odcestoval přes Egypt a Řecko do ČR, kde více než rok pobýval bez platného povolení k pobytu, přičemž až dne 27. 6. 2024 se dostavil na PSC Zastávka, aby začal řešit svůj pobytový status. Nyní v žalobě namítá, že se odvolací orgán možností ochrany ze strany nigerijských státních orgánů nezabýval dostatečně. Žalovaný nadále trvá na závěru, že v životě účastníka řízení se jednalo o ojedinělý incident a že tvrzení ohledně neschopnosti nigerijských státních orgánů jsou spekulativní a pohybují se čistě v hypotetické rovině.

32. Žalovaný je přesvědčen, že se možností vnitřního přesídlení zabýval dostatečně a v tomto směru odkazuje na napadené rozhodnutí. Lze rovněž poukázat na závěr Krajského soudu v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 1. 8. 2025, č. j. 41 Az 6/2024-48, ve věci žádosti udělení mezinárodní ochrany žalobce. Krajský soud uvedl, že „žalobce možnost vnitřní ochrany (vnitřního přesídlení) měl, ale ve vztahu nevyužil ji. Z podkladů založených ve správním spisu vyplývá, že ústava a zákony umožňují v Nigérii svobodu pohybu včetně možnosti vnitrostátního pohybu. Jednou z možností vnitřního přesídlení je podle zpráv o zemi původu i podle informací poskytnutých žalobcem uchýlení se do táborů pro vnitřně přesídlené osoby, které jsou hlídány armádou. Z výpovědi žalobce rovněž vyplývá, že do takového místa se posléze uchýlila i jeho rodina. Soud vzhledem k těmto informacím nepovažuje za věrohodné tvrzení žalobce, že do tábora se vydat nemohl, protože mu bylo osobně vyhrožováno. Podle žalobce je jih země převážně křesťanský, tedy žalobce mohl údajné obavy o svůj život ze strany fulanských pastevců, kteří jsou muslimského vyznání, rozptýlit přesídlením do jižních oblastí nebo do některého z táborů, které jsou pod kontrolou nigerijské armády. K tvrzení žalobce, že v táborech nejsou bezpečné a důstojné podmínky, soud uvádí, že toto tvrzení je toliko obecné a žalobce je poprvé uplatnil až v žalobě. Podle zdejšího soudu nebyl žalovaný povinen blíže zjišťovat situaci v táborech, neboť žalobce ani po seznámení s podklady rozhodnutí nic ve směru k táborům nenamítal, a to zvláště za situace, kdy sám uvedl, že se do jednoho z táborů přestěhovala jeho rodina, takže situace v nich mu již v té době musela být známa.“ Totožná skutková situace panuje i v řízení o správním vyhoštění, tedy že žalobce měl možnost se

přemístit na jiné místo v Nigérii, například do jednoho z táborů spravovaných armádou, kam přesídlila i jeho rodina, této možnosti ovšem nevyužil a nepředestřel žádné konkrétní zdůvodnění, proč tak neučinil. Nyní v žalobě pouze odkazuje na obecné závěry, aniž by své jednání, jakkoliv vysvětlil. Shodně jako v případě poskytnutí ochrany ze strany nigerijských orgánů se proto jedná o ničím nepodložená a spekulativní tvrzení a informace, které nemají žádný individuální vztah k případu účastníka řízení, případně tvrzení, která sdělil „při konzultaci se svou právníčkou“, přičemž není zřejmé, proč tyto informace nesdělil i správním orgánům.

33. Žalovaný se zabýval i tvrzením o náboženském pozadí konfliktu mezi farmáři a pastevci a dospěl k závěru, že rozdílné náboženství není příčinou konfliktu a ani dle tvrzení účastníka řízení nebyla jeho křesťanská víra důvodem, pro který mu bylo Fulany vyhrožováno. Náboženským rozměrem se účastník řízení snažil zdůvodnit konflikt i v řízení o mezinárodní ochraně, přičemž Krajský soud v Ústí nad Labem ve výše uvedeném rozsudku uvedl, že *„neuvěřil tvrzením žalobce, že odešel z vlasti z důvodu obav z pronásledování na základě své příslušnosti ke křesťanským farmářům, a tedy i jeho náboženského vyznání“*.
34. Námitka, že se žalovaný nezabýval přiměřeností rozhodnutí o správním vyhoštění není namístě, když toto posouzení je podrobně obsaženo na str. 11-13 napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2024, č. j. 5 Azs 236/2024-27, žalovaný podotkl, že v případě možného zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života tíží, i v řízení zahájeném z moci úřední, břemeno tvrzení a důkazní účastníka řízení, neboť je to pouze on, kdo může mít o svém životě povědomí a není úkolem správních orgánů za něj okolnosti soukromého nebo rodinného života iniciativně vyhledávat a prokazovat. Žalovaný proto neshledal na postupu správního orgánu I. stupně žádných vad, neboť žalobce při výslechu nekonkrétně zmínil kamarádku, kterou později označil za přítelkyni, a při přímé otázce k překážce, která by mu bránila ve vycestování, uvedl pouze, že zde chce hrát fotbal. Svůj partnerský vztah konkretizoval až v odvolání a žalovaný se vztahem účastníka řízení a přítelkyně zabýval, jeho váhu nijak nerozporoval, ovšem s ohledem na ustálenou judikaturu o tom, že cizinci, kteří založí svůj partnerský vztah v době neoprávněného pobytu, nemohou legitimně očekávat, že jim bude umožněno tento vztah na území ČR rozvíjet, dopěl k závěru, že nepřiměřenost napadeného rozhodnutí tato skutečnost nezpůsobuje. Takto založený vztah způsobuje nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění pouze výjimečně, přičemž účastník řízení ke svému vztahu žádné výjimečné okolnosti nepředestřel. V rozhodnutí odvolací orgán odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 1 Azs 373/2018, ale obdobné závěry lze dovodit i z další judikatury, včetně té Evropského soudu pro lidská práva: např. rozsudek ze dne 31. 1. 2006 č. 50435/99 ve věci Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku nebo rozhodnutí ze dne 22. 6. 1999 č. 27663/95 ve věci Ajayi a ostatní proti Spojenému království. Z tohoto důvodu nemělo smysl se dále podrobně zabývat délkou tvrzeného vztahu, byť se jí de facto žalovaný na základě tvrzení účastníka řízení o době založení vztahu zabýval, ani skutečností, že přítelkyně má nezletilou dceru a nechce odcestovat do Nigérie. Pro posouzení přiměřenosti je podstatné, že účastník řízení v době založení vztahu pobýval na území neoprávněně, o této skutečnosti oba věděli, a museli být tedy srozuměni s tím, že budovaný vztah je od počátku nejistý a může dojít k faktickému znemožnění jejich soužití.

35. K poznámce žalobce, že je z hlediska přiměřenosti irelevantní, zda je přítelkyně žalobcovou blízkou či vzdálenou rodinnou příslušnicí, žalovaný uvedl, že za rodinného příslušníka dle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, se v odvolání označil sám žalobce a žalovaný pouze s odkazem na § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců zdůvodnil, proč jej pro účely správního vyhoštění nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie. Žalovaný tedy nepovažoval přítelkyni za „vzdálenou rodinnou příslušnici“, jak tvrdí účastník v žalobě, neboť se tato dle výše uvedených ustanovení zákona o pobytu cizinců pro účely správního vyhoštění za rodinného příslušníka nepovažuje vůbec. I přesto se jejich vztahem žalovaný zabýval a vzal jej při posuzování přiměřenosti v úvahu, když se jedná o okolnost soukromého života, ale nelze přijmout tvrzení, že je mezi nimi příbuzenský vztah. Oba správní orgány se zabývaly i dalšími okolnostmi soukromého života účastníka, nicméně sám zmínil pouze to, že hraje fotbal za FC X. Žalovaný setrvává na názoru, že hraní fotbalu na amatérské úrovni nemůže způsobit nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění. Žádné další okolnosti soukromého nebo rodinného života žalobce v řízení nesdělil. Žalovaný provedl řádné posouzení zásahu do práva účastníka na respektování soukromého a rodinného života na jedné straně a na druhé straně narušení veřejného zájmu, spočívajícího v zájmu na dodržování právních předpisů. Vzhledem k posouzení skutkových okolností soukromého a rodinného života dospěl žalovaný k závěru, že k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života rozhodnutí o správním vyhoštění nedochází.
36. Žalovaný též zdůraznil, že žalobce nijak nevysvětlil, proč na území pobýval bez oprávnění k pobytu a bez platného cestovního dokladu. Pokud by žalobci skutečně v rodné zemi hrozilo závažné nebezpečí, vyhledal by ochranu již v Řecku, případně bez prodlení po příjezdu do ČR. Namísto toho pro něj bylo prioritní zajištění si angažmá ve fotbalovém klubu a o mezinárodní ochranu požádal až rok a půl po přicestování do ČR a až poté, kdy si jeho partnerka uvědomila, že je načas jeho pobytovou situaci řešit. Tímto postupem účastník prokázal, že tvrzené hrozby v Nigérii nejsou natolik závažné, jak prohlašoval v řízení o správním vyhoštění.

IV. Obsah správního spisu

37. Žalobce se dne 27. 6. 2024 dostavil do Přijímacího střediska Zastávka, kde požádal o udělení mezinárodní ochrany. Předložil kopii cestovního pasu Nigérie, platného do 27. 7. 2027. Uvedl, že na území ČR pobývá od loňského roku. Nepředložil žádné vízum, které by ho opravňovalo pobývat na území ČR.
38. Dne 1. 7. 2024 bylo žalobci doručeno oznámení o zahájení správního řízení. Téhož dne byl proveden výslech žalobce. Uvedl, že z Nigérie odcestoval na konci roku 2022 letecky z Abuji do Egypta. V Egyptě nějaký čas zůstal, protože si vyřizoval dokumenty na cestu do Evropské unie. Pomáhal mu s tím otcův přítel. Na toto vízum poté odcestoval přes Řecko do ČR, která byla jeho cílovou zemí. V Nigérii měl problémy v oblasti, kde bydlel. Je tam hladomor a je tam problém mezi pastevci a farmáři. Jeho otec je mrtev, a protože je nejstarší mužský člen rodiny, má odpovědnost za celou rodinu a pastevci jej chtěli zabít. Přišli na jejich pozemky a chtěli krmit svůj dobytek jejich úrodou. Matka mu poradila, aby uprchl. Přijel do ČR, kde bydlel v Praze v bytě s dalším Nigérijcem, který hrál fotbal. Žalobce s ním šel na trénink, protože jej od dětství fotbal bavil, zjistili, že mu fotbal jde a zorganizovali mu přijetí do klubu FC X. Byla to sezona 2022/2023

před Vánoci. Jeho vízum bylo platné na jeden rok. Přesně si nepamatuje konec platnosti tohoto víza, ale mohlo to být do konce roku 2023. V klubu nevěděli, jak se do ČR dostal, až před měsícem si jej zavolali, aby se na to zeptali. Když přijel, v klubu si okopírovali jeho cestovní doklad. Svůj cestovní doklad odevzdal muži v Praze, který byl v kontaktu s přítelem jeho otce, který mu vyřizoval vízum. Jeho přítelkyně mu poradila, aby požádal o mezinárodní ochranu, aby v ČR pobýval oprávněně. Už nějakou dobu věděl, že zde pobývá bez oprávnění, nevěděl však, co s tím udělat. Uvedl, že v Nigérii žije jeho matka, mladší bratr a mladší sestra. Otec zemřel. S matkou si telefonuje každý den. V zemi původu bydlel v rodinném domě s matkou a sourozenci na vesnici. Staral se o farmu. Pracovali tam s celou rodinou a tím se živili. Pastevci napadli jejich farmu. Chtěli ho málem zabít, proto mu matka poradila, ať uteče z Nigérie pryč. V současné době je jejich dům v Nigérii vypálený, matka a sourozenci proto bydlí v azylovém domě. Uvedl, že není aktivní politicky, společensky anebo nábožensky. ČR byla pro žalobce cílovou zemí k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Řecko bylo pouze tranzitní zemí, ve které nechťel zůstat. Je Žádostí o mezinárodní ochranu chtěl vyřešit oprávněnost pobytu na území. Uvedl, že v jejich vesnici došlo ke konfliktu mezi farmáři a pastevci, kteří chtěli pást dobytek na jejich úrodě. Žalobce chtěl chránit rodinu a vyhnat je, oni jej chtěli zabít. Žalobce se bál o svůj život, a proto mu matka poradila, ať uprchne. Pokud by se vrátil, pronásledovali by ho a chtěli by ho zabít. Od kamarádky se dozvěděl, že by mu mohlo být vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění z důvodu neoprávněného pobytu na území. Proto svůj nelegální pobyt začal řešit. Peníze na odjezd momentálně nemá. Žalobce uvedl, že se obecně říká, že v jeho zemi panuje bezpečnost, ale v jeho regionu pořád dochází k zabíjení lidí a není zde bezpečno. Není si jist, zda by měl skutečně právo na spravedlnost. Neví, zda je v jeho domovské zemi možnost, aby byly jeho záležitosti projednány řádným, nezávislým a nestranným soudem, neboť s tím nemá zkušenost. Uvedl, že bude bydlet na adrese v X. V ČR nemá závazky a v Nigérii ani v ČR nic nevlastní. K otázce na aktivity na území ČR uvedl, že hraje fotbal za klub FC X. Je zdrav a s ničím se neléčí. Jeho kamarádka by byla smutná, kdyby musel odjet, ale společně nežijí. Nesdílí v ČR společnou domácnost s občanem Evropské unie. Chtěl by tu zůstat a v budoucnu hrát za profesionální fotbalový klub. Nemá se kam vrátit, jeho dům byl vypálen a bojí se o svůj život.

39. V souladu s § 120a zákona o pobytu cizinců správní orgán I. stupně požádal Ministerstvo vnitra ČR o vydání závazného stanoviska, zda v případě žalobce existují důvody znemožňující vycestování. Ministerstvo vnitra ve svém závazném stanovisku ze dne 9. 12. 2024 vycházelo z Informace OAMP MV ČR – Nigérie – „Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv“ stav červen 2024 ze dne 14. 6. 2024 a z Informace MZV ČR ze dne 10. 9. 2024, č. j. 120773-6/2024-MZV/LPTP. Konstatovalo, že žalobce neuvedl žádné relevantní skutečnosti, na základě kterých by mu mohlo hrozit v případě návratu do vlasti skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Uvedl pouze obavu z jednání soukromých osob, pastevců kvůli úrodě. Evidentně před odjezdem neměl žádné potíže se státními orgány své vlasti, a pokud by tedy byl nucen vrátit se do země svého původu a stále by se cítil být ohrožen, může se obrátit na policii či jiný státní orgán své vlasti se žádostí o pomoc, či se přestěhovat na jiné místo v Nigérii, jak vyplývá z informace MZV ČR ze dne 10. 9. 2024. Jedná se o dospělou, zdravotně způsobilou i plně právně způsobilou osobu, která je schopna se o sebe ve své vlasti v dostatečné míře postarat. Přestože je tedy bezpečnostní situace v některých oblastech Nigérie nadále složitá, nejedná se o situaci mezinárodního

či vnitřního ozbrojeného konfliktu ve smyslu zákona o azylu a nigérijské státní orgány se snaží proti těmto milicím a uskupením tvrdě zasahovat a zmíněné násilí se tak daří i nadále držet v mezích individuálních útoků a incidentů, které zasahují pouze části nigerijského státu. Z informace MZV ČR vyplývá, že státní příslušník Nigérie si může pro svůj život zvolit kteroukoliv pro něj vhodnou a bezpečnou oblast, aniž by byl nucen zůstat a pobývat v oblasti, která je pro něj z hlediska bezpečnosti jeho osoby rizikovější. Závěrem Ministerstvo vnitra podotklo, že obavy žalobce byly posuzovány v odděleném řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž mu azyl nebyl udělen.

40. Správní orgán I. stupně vyrozuměním ze dne 12. 12. 2024 informoval žalobce, že ukončil shromažďování podkladů pro rozhodnutí ve věci správního vyhoštění. Byla mu k vyjádření stanovena lhůta do 5 dnů ode dne doručení tohoto vyrozumění. Žalobce na toto vyjádření reagoval tak, že správnímu orgánu I. stupně oznámil, že dne 20. 12. 2024 byla podána žaloba proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, která má odkladný účinek, a tuto žalobu zaslal jako přílohu.
41. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 2. 3. 2025 uložil žalobci správní vyhoštění se zákazem vstupu na dobu jednoho roku. Shledal, že žalobce na území pobýval neoprávněně bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu. Neudělal nic, aby si zlegalizoval svůj pobyt. Správní orgán I. stupně měl za to, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu je ryze účelová za účelem legalizace pobytu. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí správní orgán uvedl, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně od blíže nezjištěné doby konce roku 2022 až do příchodu do Příjímacího střediska Zastávka dne 27. 6. 2024. Na druhé straně zhodnotil délku pobytu žalobce, pevnost rodinných vztahů, jeho ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je státním občanem. Přiklonil se k názoru, že dopad tohoto rozhodnutí je přiměřený. Žalobce je zdravý, nemá v ČR ani v Evropské unii žádné blízké rodinné vazby, není rodinným příslušníkem občana Evropské unie a nesdílí s občanem Evropské unie společnou domácnost. Neuvedl žádné hodnověrné skutečnosti, na základě kterých by mu mohlo hrozit v případě návratu do vlasti skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, tedy porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Ekonomické, kulturní, sportovní ani společenské vazby zde nemá. Pokud by žalobce měl v domovském státě problémy se svou bezpečností, může se obrátit na bezpečnostní složky státu a požádat o pomoc. Neuvedl konkrétní problémy, jak politické, tak náboženské, které by měl ze strany Nigérie. Pouze zmínil, že v Nigérii měl několik problémů s pastevcí, kteří jej chtěli zabít. Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky (dále jen „OAMP“), ve svém závazném stanovisku dospěl k závěru, že vycestování žalobce do Nigérie je možné. Ve výpovědi nenalezl žádná vodítka, která by ho měla přivést k závěru, že by žalobce měl být po svém návratu do vlasti vystaven hrozbě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání.
42. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání. Ministr vnitra svým závazným stanoviskem ze dne 12. 5. 2025, č. j. MV-62422-2/OAM-2025, potvrdil závazné stanovisko ze dne 9. 12. 2024 a konstatoval, že vycestování žalobce do Nigérie je možné. Vycházel z Informace OAMP - Nigérie - Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, stav: červen 2024 ze dne 14. června 2024, z Informace MZV ČR, č. j. 120773-6/2024-MZV/LPTP Situace

neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhém pobytu v zahraničí ze dne 9. 9. 2024, z Informace OAMP - Nigérie - Fulové, Profil etnika, farmářsko-pastevecké konflikty a fulský extremismus v Nigérii ze dne 19. 8. 2021 a z Informace OAMP - Boko Haram, Aktuální situace a pole působnosti, Nábor nových členů Potlačování Boko Haram ze dne 18. 3. 2025. Ministr vnitra uvedl, že žalobce vycestoval ze své vlasti dobrovolně, s platným cestovním dokladem a s vízem. Občan Nigérie navracející se po dlouhém pobytu v zahraničí do země není vystaven žádné formě diskriminace či znevýhodnění ze strany státních orgánů. Žalobcem vyjádřené obavy z jednání soukromých osob, pastevců, kvůli úrodě, není možné v žádném případě podřadit pod § 179 zákona o pobytu cizinců. Není vystaven hrozbě ze strany státních orgánů. Žádný majetek v ČR ani v Nigérii nevlastní. K legalizaci svého pobytu v ČR učinil pouze to, že požádal o azyl. Ač mohl, v jiných zemích Evropské unie o mezinárodní ochranu nepožádal. V ČR hraje fotbal za FC X. Překážku vycestování v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu lze shledat pouze tam, kde je takové nebezpečí reálné, skutečně a bezprostředně existující, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí, či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností, kumulací různých neočekávaných situací nebo výskytu skutečností, které dosud nelze dopředu předjímat. Žalobce se ve své domovské zemi údajně setkal pouze s ústním vyhrožováním soukromých osob, přičemž měl možnost tuto situaci řešit s příslušnými orgány domovské země. Aniž by tak učinil, rozhodl se přicestovat do ČR. Pokud by mu hrozilo skutečné nebezpečí, vyhledal by ochranu na území prvního bezpečného státu, na jehož území se nacházel, a tím bylo Řecko. Ministr uvedl, že z Informace MZV ČR vyplývá, že v Nigérii je snadné změnit identitu a nigérijským orgánům k tomu postačuje čestné prohlášení. Má tedy možnost přemístit se do jiné části Nigérie, změnit identitu a bezpečně tam pobývat. Je nepravděpodobné, že by fulanští pastevcí byli schopni dohledat žalobce v tak populačně bohaté a územně rozsáhlé zemi jako je Nigérie. Skutečné nebezpečí hrozící žalobci nelze podle ministra shledat ani na základě jeho víry. Sám vypověděl, že nábožensky aktivní není. Ani jím předestřená teze o cílených útocích Fulanů na křesťanské zemědělce nemá oporu v žádných podkladech, a to ani v těch, na které odkazuje žalobce. K námitce, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, ministr uvedl, že žalobce v rámci pohovoru mluvil o přítelkyni, ale také o kamarádce. Na otázku, co mu brání ve vycestování, přítelkyni nezmínil a uvedl pouze, že by zde chtěl zůstat a profesionálně hrát fotbal. Žalobce tedy nic konkrétního o svém vztahu neuvedl. Délku pobytu žalobce na území ČR nelze přesně zjistit, proto správní orgán I. stupně vycházel z jeho tvrzení o příjezdu na konci roku 2022, přičemž tento závěr je ku prospěchu žalobce. Podle § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců se pro účely hlavy X tohoto zákona za rodinného příslušníka občana Evropské unie nepovažuje osoba uvedená v § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, která na území pobývá přechodně. Žalobce proto není rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Pro otázku přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života je také podstatná okolnost, kdy k navázání vztahu došlo. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že nepřiměřenost rozhodnutí nelze shledat v případě, že cizinec své vazby na území založil v době neoprávněného pobytu (sp. zn. 1 Azs 373/2018, č. j. 8 As 5/2013-43). Nepamatuje si, do kdy měl platné vízum, ale údajně to bylo do konce roku 2023. S přítelkyní se seznámil až v lednu roku 2024 a partnerský vztah s ní navázal v květnu téhož roku. Ministr nepochybně citový vztah žalobce s přítelkyní, avšak pokud se jej rozhodl

budovat v době, kdy zde nedisponoval pobytovým oprávněním a ani cestovním dokladem, musel být srozuměn s tím, že nebude mít možnost jej na území dále rozvíjet. Tato skutečnost tedy nezpůsobuje nepřiměřenost napadeného rozhodnutí. Skutečnost, že v ČR hraje fotbal za FC X, není natolik významná, aby způsobila nepřiměřenost napadeného rozhodnutí. Jedná se o amatérský fotbal, jemuž se může věnovat i ve své domovské zemi. V Nigérii pobývají jeho matka a sourozenci, stále tam má potřebné vazby.

43. Součástí správního spisu je protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce v rámci tohoto pohovoru uvedl, že si nepamatuje, kdy přesně k útoku na farmu došlo, ale bylo to někdy v roce 2022. Začalo to nedorozuměním, ale eskalovalo to. Žijí v sousedství fulanských pastevců a bývají tam třenice, ale jsou to spíš drobné roztržky. Potom přišli nějací jejich příbuzní a s jejich příchodem začaly problémy eskalovat. Situace eskalovala poté, co odjel, v roce 2023, kdy začali útočit na místní farmáře. Pastevci pustili svůj dobytek na jejich farmy, žalobce se šel ohradit, což bylo do té doby běžné. Tentokrát mu však vyhrožovali smrtí. Jeho matka to vyhodnotila jako velice nebezpečné a snažila se, aby mohl zmizet. Tehdy vyhrožovali jenom jemu, protože se jediný ohradil, ale později zabili i nějaké další farmáře nebo po nich stříleli, i někteří z původních fulanských pastevců museli odjet. Při tom incidentu bylo asi 10-15 farmářů. Fulániů mohlo být asi 20. Celá situace měla proběhnout tak, že když zjistili, že jim dobytek zničil úrodu, šli za pastevci, protože byli našťvaní. Chtěli předejít tomu, aby se to zopakovalo. Vznikla mezi nimi roztržka a začali mu vyhrožovat. Vyhrožovali jemu, protože stál vepředu před ostatními. Řekli, že pokud do toho bude kecat, tak jej zabijí. Bezprostředně potom to šel říct mámě, která mu pomohla utéct do Abuje přes přítele jeho otce. Zbytek rodiny po eskalaci útoků také utekl a dostali útočiště jinde. Na otázku, kam přesně, uvedl, že daleko, je to armádou hlídané místo pro lidi bez domova a je to asi ve městě P. On se tam nevydal s rodinou, neboť mu vyhrožovali, a kdyby byl zabit, o farmu by přišli. Bylo by složité dostat nějakou pomoc, neboť mu osobně vyhrožovali. Je to odlišné od rodiny, neboť jemu vyhrožovali osobně. Situace byla vážná, šlo mu o život, ale na žádnou státní složku se neobracel. Do Abuji odjel asi dva dny po incidentu. Na letiště v Praze pro něj přijel nějaký Nigérijec, který je fotbalista, mohl u něj bydlet. Vzali jej do haly s nimi trénovat během prázdnin. ČR si zvolil, protože tady má známého, u kterého mohl zůstat. Minulý rok také navštívil přítele v L. Byl tam pár týdnů. Žije v X, aby tam hrál za FC X, za to má ubytování zdarma, oblečení, starají se tam o něj. Věděli, že zde pobývá nelegálně, více se na to doptávali až poslední dva měsíce. Na otázku, proč žádá o mezinárodní ochranu až téměř po dvou letech, žalobce odpověděl, že dřív nevěděl, že takovou možnost má. Kdyby to býval věděl, už dávno by to byl udělal. Uvedl, že Fulaniové útočili v roce 2023 na vesnice v jejich regionu, zabíjeli. Byla to vlna útoků, má o tom různé články, které dokládá správnímu orgánu, v mobilu má fotky své vypálené vesnice, fotky mrtvých lidí, mezi nimi i jeho přítel. Fotky mu poslal kamarád, který snímky pořídil, a potom utekl. Poslal mu je minulý měsíc. Některé fotky má o z Facebooku. Ve vlasti neměl žádné problémy se státními či bezpečnostními orgány své vlasti.
44. Součástí správního spisu je dále rozhodnutí OAMP ze dne 7. 11. 2024, č. j. OAM-837/ZA-ZA11-K03-2024. OAMP rozhodl tak, že žalobci se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. OAMP konstatoval, že jednání některých členů kmene Fulů správní orgán považuje za jednání soukromých osob z azylově irelevantního důvodu. Pokud se navíc žalobce neobrátil s žádostí o pomoc na

příslušné úřady, či přímo policii, nelze ani dojít k závěru, že by mu v této situaci nepomohly před případným ohrožením, přičemž ani ze své minulosti neměl důvody úřadům či policii nedůvěřovat. OAMP upozornil, že k roztržkám mezi farmáři a členy kmene Fulů docházelo i v minulosti a zjevně byly vždy vyřešeny nějakou formou dohody. Šlo tedy o první a ojedinělou situaci, kterou však žadatel na rozdíl od svých sousedů a rodiny řešil odchodem z Nigérie. Dle OAMP to naznačuje, že k odchodu z Nigérie mohl mít jiné motivy, např. v zahraničí hrát profesionálně fotbal. Je na něm, kde se po návratu usadí, jelikož vnitřní pohyb je garantován nigérijskou ústavou. Může také využít např. bezpečného místa zřízeného nigérijskou vládou a hlídanou armádou přímo ve státě P., kam měli odejít i členové jeho rodiny. OAMP posuzoval, zda žalobci hrozí nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Úmluvy. Žalobce se v případě svého návratu do vlasti obává jednání některých členů kmene Fulů, kteří mu měli jednou slovně vyhrožovat roku 2022 poté, co si jim žalobce stěžoval, že jejich zvířata poničila úrodu na jeho poli. Tomuto potenciálnímu ohrožení se efektivně a téměř okamžitě vyhnul tím, že odjel do hlavního města Abuja, kde žádné potíže již nezmínil. Po jeho odjezdu došlo k eskalaci problému a Fulané zabili několik vesničanů a zapálili jejich domy. Obyvatelé jeho vesnice, stejně jako on, reálně mohli a využili možnosti odstěhovat se do jiného, bezpečného místa ve stejném státě, pod ochranou nigérijské armády. Pokud se tedy bude chtít po svém návratu vrátit do okolí bývalého místa pobytu ve státě P., může využít bezpečného místa zřízeného nigérijskou armádou pro vysídlené osoby ve městě P. Je jen na jeho svobodné vůli, kde se v Nigérii usadí, neboť vnitřní pohyb je nigérijskou ústavou garantován. Rovněž ze správním orgánem shromážděných informací vyplývá, že nigérijské úřady dlouhodobě a na různých místech Nigérie zřizují další místa právě pro vnitřně vysídlené osoby, např. i v důsledku akcí teroristické organizace Boko Haram na severu Nigérie. Má tedy možnost usadit se jak poblíž svého bývalého místa bydliště (stát P.), ve státem zřízených a kontrolovaných místech, popř. kdekoli na území Nigérie, kde to bude považovat za vhodné a bezpečné, aniž by mu hrozil návrat do místa, kde dle jeho výpovědi došlo k zabití a ničení majetku členy kmene Fulů. Je mladý, praceschopný, nebude mít zásadní potíže se zapojením se do běžného života, včetně nalezení si přiměřeného zaměstnání a obydlí. Je zjevně dobrým hráčem fotbalu, nelze ani vyloučit, že si místo pobytu v Nigérii zvolí právě dle možnosti pokračovat v hraní fotbalu za účelem své obživy, např. v hlavním městě Abuja, kde nezmínil žádné potíže. Po zhodnocení výpovědi žalobce o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho hlavních motivů k odchodu z vlasti tak OAMP nedospěl k závěru, že by mu hrozilo nebezpečí vážné újmy. Dále OAMP konstatoval, že v Nigérii neprobíhá žádný konflikt, který by bylo možné označit za mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt. Hrozba Boko Haram se vztahuje pouze k územím států Borno, Yobe a Adamawa. Útoky kmene Fulů nedosahují úrovně vnitřního ozbrojeného konfliktu a žalobce byl ohrožen v jednom případě slovní výhrůžkou. Jakkoli je OAMP známo, že v některých částech státu, kde pobýval, skutečně dochází k ozbrojeným střetům místních obyvatel s některými členy Fulů, jedná se však o situaci, která je nigerijským orgánům i bezpečnostním složkám známa a je jimi také řešena, včetně zakládáním a provozováním míst pro tzv. vnitřně vysídlené osoby, které jsou pod ochranou nigérijské armády. Potvrdil, že měl možnost tam odejít, jak to

učinili jeho blízcí (jeho vysvětlení, že by tím přišel o pozemek, se jeví jako zcela nelogický, pokud z Nigérie úplně odešel), ale raději zvolil odchod do zahraničí, kde začal hrát fotbal v profesionálním klubu. V případě návratu se může usadit kdekoli, kde to bude dle jeho názoru vhodné a bezpečné.

45. Žalobce a jeho zástupkyně do správního spisu nahlédli dne 2. 6. 2025. K podkladům se vyjádřili dopisem ze dne 10. 6. 2025. Namítali, že podklady k tématu agrese ze strany Fulanů jsou nedostatečné a správní orgán z nich vyvodil neodpovídající závěry. Namítal, že Informace OAMP, která je jedním z podkladů, je čtyři roky stará a tedy neaktuální, zejména pak obsahuje pouze obecné informace, které nejsou schopny poskytnout reálný obraz o situaci v Nigérii v kontextu násilí ze strany Fulanů. Nevěnuje se například přesnému územnímu rozsahu těchto konfliktů, který je podstatný pro posouzení možnosti vnitřního přesídlení. Je v ní zmiňováno, že k mobilizaci náboženských motivů útoků dochází až sekundárně, což se ale zčásti rozchází s informacemi, na které se odkazoval žalobce v podaném odvolání (a dle nichž jsou křesťané v rámci útoků cíleni záměrně). Informace OAMP nijak nerozvádí reálné možnosti a hlavně účinnost vnitřního přesídlení, případně efektivitu ochrany ze strany státních orgánů (zmiňují pouze postup vlády vůči organizaci Boko Haram), k situaci s pasteveckými kmeny zmiňuje pouze jakýsi plán z roku 2018, jehož efektivita však není rozebírána. Dále zmiňuje, že v posledních několika letech došlo k výraznému nárůstu násilí, že konflikt je rozšířen i do některých jižních oblastí Nigérie, dále je přístup vlády k řešení konfliktu označen jako liknavý a v závěru Informace OAMP je stanoveno, že mezi lety 2015-2018 došlo v Nigérii v důsledku tohoto konfliktu k úmrtí 3 641 osob a 300 tisíc jich bylo vysídleno. Závěry závazného stanoviska tak nejsou založené na Informaci OAMP, která poskytuje určité indikace toho, že fulanská agrese je v Nigérii poměrně závažným a rozšířeným problémem, který nigérijská vláda není schopna řešit. Závazné stanovisko tyto informace přehlíží a poskytuje pouze zcela generické odůvodnění.
46. Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Žalovaný konstatoval, že žalobce ministru vnitra vyčítá, že jeho revizní závazné stanovisko a podklady k němu jsou neaktuální, neuvádí však, v čem je podklad Nigérie - Informace OAMP, ze dne 19. 8. 2021 Fulové neaktuální. Namítá také, že tato informace se nevěnuje přesnému územnímu rozsahu konfliktů, který je podstatný pro posouzení možnosti vnitřního přesídlení. Podstatné informace o možnosti přesídlení však přdestřel sám žalobce při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, když sdělil, že jeho rodina po údajném útoku Fulanů z farmy odjela a získala útočiště na armádou hlídaném místě v obci P. Má tedy možnost vyhledat ochranu ve své domovské zemi. Vůbec se však nepokusil situaci řešit s nigérijskými orgány a zvolil si cestu do Evropy. Odkazuje-li na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2024, č. j. 5 Azs 131/2024-24, ze kterého dovodil, že při posuzování hrozby skutečného nebezpečí je potřeba brát v potaz i jednání soukromých osob za předpokladu, že státní orgány nejsou schopny nebo ochotny poskytnout ochranu, je nutno podotknout, že žalobce se poskytnutí ochrany ze strany státních orgánů vůbec nedomáhal. V takovém případě jsou jeho další námitky o nedostatečnosti reakce nigerijských orgánů čistě spekulativní.
47. Ze zpráv nelze shledat, že by žalobci nebezpečí hrozilo z důvodu jeho víry. Navíc žalobce uvedl, že nábožensky aktivní není, a proto nelze dospět k závěru, že by individuálně jemu hrozilo v Nigérii skutečné nebezpečí. Žalovaný zopakoval, že žalobci žádné

nebezpečí ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců nehrozí. Skutečné nebezpečí lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Ve své domovské zemi se setkal pouze s ústním vyhrožováním soukromých osob, přičemž tuto situaci měl možnost řešit s příslušnými orgány domovské země. Aniž by tak učinil, rozhodl se přicestovat do ČR, protože zde měl přítel jeho otce kontakty. Pokud by mu hrozilo skutečné nebezpečí, vyhledal by ochranu na území prvního bezpečného státu, na jehož území se nacházel, a tím dle jeho výpovědi bylo Řecko. V Nigérii je snadné změnit identitu a nigérijským orgánům k tomu postačuje čestné prohlášení. Pokud tedy tvrdí, že mu bylo vyhrožováno, má možnost přemístit se do jiné části Nigérie, změnit identitu a bezpečně tam pobývat. Je nepravděpodobné, že by fulanští pastevcí byli schopni žalobce v Nigérii dohledat. Skutečné nebezpečí nelze shledat ani na základě jeho víry. Sám vypověděl, že nábožensky aktivní není. Podle § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců se pro účely hlavy X zákona o pobytu cizinců se za rodinného příslušníka občana Evropské unie nepovažuje osoba podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, která pobývá na území přechodně. Jistá vazba s přítelkyní vyplývá z předložených fotografií, pro otázku přiměřenosti je podstatná také okolnost, kdy k navázání vztahu došlo. Z judikatury vyplývá, že nepřiměřenost nelze shledat v případě, že cizinec své vazby na území založil v době neoprávněného pobytu (rozsudek ze dne 30. 1. 2019, č. j. 1 Azs 373/2018-23, ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 As 5/2013-43). V odvolání uvedl, že s přítelkyní se seznámil v lednu roku 2024 a partnerský vztah s ní navázal v květnu téhož roku.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

48. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
49. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, 3. pobývá-li cizinec na území bez platného dokladu, ač k tomu není oprávněn, 4. pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
50. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); (...).*
51. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.*

52. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s čl. 2 až 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*
53. Žalobce nesouhlasil se závěry správních orgánů, dle nichž mu v návratu do země původu nebrání důvody znemožňující vycestování. Konkrétně namítal, že se správní orgány nedostatečně zabývaly otázkou dostupnosti vnitřní ochrany pro žalobce a možností využití alternativy vnitřního přesídlení.
54. Soud v první řadě uvádí, že správní orgány ve svých rozhodnutích kromě jiného poukázaly i na to, že v případě žalobce lze mít pochybnosti o tom, zda jím předestřené obavy jsou hodnověrné. Poukázaly na to, že je neplauzibilní, že by žalobce po jedné slovní potyčce měl z Nigérie uprchnout do ČR, kde byl shodou okolností ubytován společně s fotbalistou, prostřednictvím kterého měl také začít hrát na území ČR fotbal za zdejší klub FC X. Správní orgány naznačily, že lze mít za to, že důvodem vycestování žalobce byl zájem na tom, hrát v ČR fotbal, přičemž jeho spor v zemi původu hodnotily jako zástupný důvod.
55. Soud se s tímto hodnocením správních orgánů ztotožňuje, neboť má za to, že žalobcem předestřený příběh je značně neplauzibilní a spíše svědčí o tom, že žalobce ze země svého původu do ČR vycestoval nikoli z důvodu jedné výhrůžky proti své osobě, avšak z důvodu zájmu hrát na území ČR fotbal. Soud zároveň uvádí, že vyjádření žalobce ohledně této jedné potyčky, která měla být důvodem, pro který zanechal svůj dosavadní život v Nigérii, jsou zcela obecná, a to jak v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, tak v rámci řízení o správním vyhoštění. Žalobce ani přesně nezařadil, kdy k této potyčce mělo v roce 2022 dojít. Soud má přitom za to, že mělo-li se jednat o tak závažnou okolnost, která ho donutila ze dne na den všechno opustit, lze očekávat, že si tyto skutečnosti bude pamatovat podrobněji.
56. Soud zároveň přisvědčuje správním orgánům, že i skutečnost, že žalobce o mezinárodní ochranu požádal až po několika letech pobytu na území ČR, svědčí o tom, že žalobce intenzivní obavy o svůj život neměl. Žalobce tvrdí, že o mezinárodní ochranu požádal až s tímto odstupem, neboť o této možnosti nevěděl. Soud nevylučuje, že k takovým situacím může dojít, považuje však odstup mezi vstupem na území ČR a podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany v kontextu celého příběhu žalobce, za další skutečnost nasvědčující nevěrohodnosti jeho příběhu, pro který měl zemi svého původu opustit. Přicestoval-li žalobce z důvodu obav o svůj život v zemi původu, lze mít za to, že by řešil okolnosti svého pobytu na území. Přicestoval-li za tím účelem, aby zde hrál fotbal, což se naplnilo, lze mít za to, že necítil potřebu řešit oprávněnost svého pobytu na území.
57. Soud tak uvádí, že přestože tedy žalobce pochází z oblasti, kde dochází ke konfliktům mezi pastevci a farmáři, s ohledem na zcela obecný popis událostí v zemi jeho původu a na skutečnost, že jeho celkový příběh působí neplausibilně, má zásadní pochybnosti o tom, zda žalobce ze země původu skutečně vycestoval z důvodu jedné slovní výhrůžky, a nikoliv za účelem, aby v ČR hrál fotbal. Zároveň je nutno konstatovat, že se správní orgány podrobněji otázce hodnověrnosti vyjádření žalobce nevěnovaly, a i v řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany posoudily jeho žádost meritorně a nevycházely ze závěru, že je žalobce nevěrohodný. Naopak, vycházely i z jeho tvrzení o tom, že jeho matka a sourozenci měli uprchnout do tábora pro vnitřně přesídlené osoby. Soud tak má za to, že je nutné při posouzení otázky, zda žalobci v návratu do země původu brání

důvody znemožňující vycestování, zohlednit také jím tvrzenou nemožnost vrátit se do své původní vesnice, neboť měl být jeho dům zničen, přičemž i jeho rodina měla ke dni vydání napadeného rozhodnutí pobývat v táboře pro vnitřně vysídlené osoby.

58. Správní orgány shledaly, že obavy žalobce ze strany pastevců, nepředstavují skutečné nebezpečí, neboť se jedná pouze o jednání soukromých osob, přičemž žalobce mohl a měl vyhledat ochranu v zemi původu. Žalobce namítal, že měly správní orgány podrobněji posuzovat, zda žalobce skutečně měl možnost získat v zemi původu ochranu ze strany poskytovatelů ochrany.
59. Jak upozornil i žalobce, dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62: *„To ale neznamená, že v případě, kdy je původcem vážné újmy čistě nestátní subjekt, se žadatel o mezinárodní ochranu musí vždy obrátit na poskytovatele ochrany zakotvené v čl. 7 odst. 1 kvalifikační směrnice. Pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny (např. proto, že vůbec neexistují) či ochotny (např. proto, že určitou skupinu ve společnosti systematicky odmítají chránit, ač ji samy neperzekuuji) poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, rovněž nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel.“* Dále dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51: *„V situaci, kdy stěžovatelka v průběhu řízení tvrdila, že jí vlastní země nebyla schopná či ochotná ochranu poskytnout, i kdyby o ni požádala, bylo na místě, aby správní orgán toto její tvrzení zvážil a případně vyvrátil na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, tedy relevantních informací a zpráv o zemi původu.“* Soud souhlasí s žalobcem, že nelze bez dalšího ve všech případech očekávat, že cizinec v případě hrozby ze strany soukromých osob nejdříve využije prostředky ochrany v zemi svého původu, pokud je zřejmé, že tyto dostupné nejsou a je na správních orgánech, aby získaly dostatek informací o zemi původu cizince, na základě kterých lze vyhodnotit, zda po cizinci v daném případě bylo možné požadovat, aby se nejprve pokusil ochranu získat v zemi svého původu.
60. Soud přisvědčuje žalobci, že jsou informace týkající se dostupnosti ochrany v zemi původu, které správní orgány shromáždily, kusé. Výše citovaná Informace OAMP Fulové uvádí, že se násilné střety mezi pastevcí a zemědělci staly systémovými v důsledku 3 faktorů: vzestup etnických milic na straně zemědělců i pastevců; neschopnost vlády předcházet či reagovat na střety, což vedlo ke vzniku cyklického násilí; přijímání protipasteveckých zákonů zakazujících pastvu na veřejných pozemcích. Zpráva dále uvádí, že jsou kočovní pastevcí kvůli svému způsobu života v mnoha státech dlouhodobě vnímáni jako nepůvodní obyvatelé a obecně mají ztížený přístup ke službám i politické reprezentaci. Zpráva také poukazuje na liknavý přístup úřadů, které nejsou s to vymáhat existující práva a spravedlnost ponechávají v rukou občanů. Dále poukazuje na to, že zejména Fulové jsou automaticky chápány jako zdroj nebezpečí pro farmáře, často i bezdůvodně (na základě pomluv a nepravdivých zpráv šířených na sociálních sítích apod.). Nigérie již v roce 2018 avizovala snahu o řešení situace prostřednictvím 10letého plánu, jehož součástí mají být investice do uzavřených pastvin, potírání konfliktů, posílení práva a pořádku, humanitární pomoc, informování, vzdělávání a strategická komunikace a řešení zastřešujících otázek. Plán dosud nebyl realizován. Některé státy rovněž přišly s vlastními iniciativami pro snižování mezietnického napětí a urovnání sporů. Soud zároveň uvádí, že se jedná o zprávu, která byla vypracována v roce 2021, pro účely posouzení, zda by žalobce mohl mít přístup k efektivní ochraně v případě návratu v roce 2025, je tudíž neaktuální. S ohledem na tvrzení žalobce v rámci správního řízení,

že pro něj ochrana ze strany poskytovatelů ochrany nebyla dostupná, bylo ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51, na správních orgánech, aby tato tvrzení zvážily a případně vyvrátily na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, tedy relevantních informací a zpráv o zemi původu. Soud musí konstatovat, že vzhledem k tomu, že se dostupnosti ochrany před útoky před pastevcí věnuje pouze jedna zpráva, která byla podkladem závazného stanoviska Ministra vnitra, přičemž se jedná o zprávu z roku 2021, nelze na základě ní posoudit, zda by žalobci byla ochrana v zemi původu ze strany poskytovatelů ochrany v případě návratu dostupná. Uvedená zpráva sice uvádí, že státní orgány avizovaly v roce 2018 snahu o řešení situace prostřednictvím 10letého plánu, nelze z ní však zjistit žádné bližší informace ohledně realizace tohoto plánu k roku 2025. Soud má tudíž za to, že správní orgány neshromáždily dostatek aktuálních a relevantních informací o Nigérii pro posouzení, zda by žalobce skutečně měl v případě návratu do Nigérie a dalšího konfliktu s pastevcí možnost vyhledat ochranu ze strany státních orgánů.

61. Soud tedy uvádí, že co se týká zpráv ohledně dostupnosti vnitřní ochrany, tato je relevantní pouze pro posouzení otázky, zda bylo možné od žalobce v době vycestování očekávat, že se nejprve obrátí na státní orgány v zemi původu. Co se týká otázky, zda by žalobci byla ochrana poskytnuta v případě konfliktu po návratu do země původu, nelze ji na základě této zprávy zodpovědět, neboť je neaktuální a nevyplývá z ní, jaké kroky státní orgány v zemi přijímaly od roku 2021 a nakolik jsou tyto efektivní v roce 2025. Zároveň nelze odhlédnout od skutečnosti, že správní orgány vycházely z tvrzení žalobce, že jeho rodina musela původní území opustit. Lze tedy předpokládat, že jí v původním místě pobytu nebyla ochrana ze strany státních orgánů poskytnuta, a tudíž využila alternativu vnitřního přesídlení.
62. Soud zprávu považuje za relevantní pro posouzení otázky, zda bylo po žalobci v době jeho vycestování možné požadovat, aby nejdříve vyhledal ochranu v zemi původu. Zprávy o zemi původu potvrzují liknavý postup úřadů, kdy nelze jednoznačně říct, že by tyto byly žalobci (v době jeho vycestování ze země) schopny poskytnout ochranu. Na druhou stranu však má soud za to, že nelze dospět ani k závěru, že by bylo evidentní, že obrátit se na poskytovatele ochrany v zemi původu nemělo smysl a že by se nejednalo o logický první krok v případě problémů s pastevcí. Ze zprávy totiž vyplývá, že kočovní pastevcí jsou považováni za nebezpečí pro farmáře a mají ztížený přístup ke službám i politické reprezentaci. Ze zprávy nevyplývá, že by státní orgány vůbec nebyly schopny poskytnout ochranu, případně že by žalobci v jeho postavení křesťanského farmáře nebyly ochotny poskytnout pomoc. Naopak, informace nasvědčuje tomu, že nigérijská vláda určité kroky pro poskytnutí ochrany farmářům činila a že žalobce v době svého vycestování z Nigérie měl možnost obrátit se na státní orgány v zemi původu. Není zřejmé, zda by úřady země původu byly schopny ochranu poskytnout. Jak však soud uvedl výše, soud považuje za plausibilnější, že důvodem vycestování žalobce nebyl tento konflikt, ale zájem hrát v ČR fotbal. Soud má za to, že z tohoto důvodu se žalobce svou situaci ani nepokusil řešit v zemi původu.
63. Soud má za to, že jelikož bylo ve správním řízení vycházeno ze skutkového stavu, že se rodina žalobce musela odstěhovat, a tudíž se ani žalobce nebude vracet do původního místa pobytu, je zásadní pro vyhodnocení existence důvodů znemožňujících vycestování posoudit, zda se žalobce může vrátit do jiné části v zemi původu, kde by mu nebezpečí nehrozilo, případně zda by mu skutečné nebezpečí ve smyslu čl. 2-6 Úmluvy hrozilo i

v tomto případě. Dle žalobce správní orgány za takové vhodné místo považovaly návrat do tábora pro vnitřně přesídlené osoby v Nigérii, kde pobývala i jeho matka a sourozenci.

64. Při posuzování vnitřního přesídlení povinen zhodnotit několik kritérií. Tato kritéria shrnuje například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009-74: *„Nejvyšší správní soud tedy přistoupil k aplikaci kritérií stanovených v citovaném rozsudku ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007-93, na projednávaný případ. Tento rozsudek v podstatě stanovil čtyři kritéria pro posouzení možnosti vnitřní ochrany: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Tyto čtyři podmínky musí být splněny kumulativně a mají rovněž svoji logickou posloupnost, a tudíž musí být aplikovány ve výše uvedeném pořadí Při posuzování všech čtyř kritérií je navíc nutné brát v potaz celkové poměry panující v zemi původu a osobní poměry žadatele“.*
65. Žalobce nenamítá a z podkladů rozhodnutí nevyplývá, že by pro něj nebyla jiná část Nigérie než je obec M., dostupná. Soud má zároveň za to, že by vnitřním přesídlením žalobce nečelil nebezpečí ze strany pastevců. Z povahy konfliktu, kdy pastevci měli zničit úrodu na farmě žalobce, nevyplývá, že by po žalobci měli v případě jeho návratu do Nigérie pastevci aktivně pátrat a splnit výhrůžku smrti. Vzhledem k tomu, že žalobce již svou farmu měl opustit, nelze očekávat, že by ho tvrzení pronásledovatelé měli nadále hledat. Žalobce zároveň nenamítal, že by mu hrozilo navrácení do původní oblasti a jeho námitky především směřovaly k tomu, že ochrana v jiné části země nesplňuje minimální standard ochrany lidských práv.
66. Ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra vyplývá, že bylo shledáno, že se žalobce se v případě přetrvávajících obav může přestěhovat na jiné místo v Nigérii. Opřelo se o Informaci MZV ČR a uvedlo, že se jedná o dospělou, zdravotně způsobilou osobu, která je schopna se o sebe ve své vlasti v dostatečné míře postarat. Z Informace MZV dovodilo, že si může pro svůj život zvolit kteroukoliv pro něj vhodnou a bezpečnou oblast, aniž by byl nucen zůstat a pobývat v oblasti, která je pro něj rizikovější. Ministr vnitra pak ve svém závazném stanovisku vycházel z informace, která se zabývá možnostmi přesídlení z důvodu hrozby ze strany teroristické organizace Boko Haram. Z této informace vyplývá, že se riziko konfliktu snižuje na minimum v oblastech jihu země, kde Boko Haram nemá téměř žádné vazby na tamní obyvatelstvo a kde bezpečnostní složky udržují zásadně větší kontrolu. Ministr dále uvedl, že je žalobce práceschopnou osobou bez zdravotních problémů, která byla i v zahraničí, tedy v prostředí jí cizím, kde byla schopna se sama o sebe postarat. Dle ministra by se žalobce po návratu neocítl v situaci nikterak se odlišující od většiny nigerijských občanů, kteří se rozhodli přestěhovat do stabilnějších jižních regionů. Dospěl tedy k závěru, že může reálně využít možnosti vnitřního přesídlení a usadit se poblíž svého bývalého místa bydliště ve státu P., ve státěm zřízených kontrolovaných místech, popř. kdekoli na území Nigérie, kde to bude považovat za vhodné a bezpečné. Dle Informace MZV se občan Nigérie po návratu bez problémů zařadí do běžného života nigerijské společnosti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na závěry závazného stanoviska a dodal, že žalobce má také možnost změnit si identitu a přestěhovat se v rámci Nigérie.

67. Otázka možnosti využití alternativy vnitřního přesídlení byla dále také řešena v rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany. OAMP v tomto rozhodnutí konstatoval, že se žalobce ohrožení efektivně vyhnul tím, že odjel do hlavního města Abuja, kde žádné potíže již nezmínil. Dále OAMP uvedl, že pokud se bude chtít vrátit do okolí bývalého místa pobytu ve státě P., může využít bezpečného místa zřízeného nigerijskou armádou pro vysídlené osoby ve městě P. Nigerijské úřady i na dalších místech zřizují místa pro vnitřně vysídlené osoby. Má tedy možnost usadit se kdekoli na území Nigérie, kde to bude považovat za vhodné a bezpečné. Je mladý, praceschopný, nebude mít zásadní potíže se zapojením se do běžného života, včetně nalezení si přiměřeného zaměstnání a obydlí. Nelze vyloučit, že si místo pobytu v Nigérii zvolí dle možnosti pokračovat v hraní fotbalu za účelem své obživy, např. v hlavním městě Abuja, kde nezmínil žádné potíže.
68. Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku č. j. 41 Az 6/2024-48 k tomu uvedl, že obyvatelé státu P. mají možnost se reálně vyhnout ohrožení života (ničení majetku) formou vnitřního přesídlení, které je evidentně bezpečné a je zajišťováno úřady příslušného státu ve spolupráci s nigerijskou armádou. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce možnost vnitřní ochrany měl. Z podkladů ve správním spisu dle názoru krajského soudu vyplývá, že ústava a zákony umožňují v Nigérii svobodu pohybu včetně možnosti vnitrostátního pohybu. Jednou z možností vnitřního přesídlení je podle zpráv o zemi původu i podle informací poskytnutých žalobcem uchýlení se do táborů pro vnitřně přesídlené osoby, které jsou hlídány armádou. Do takového místa se uchýlila i rodina žalobce. Krajský soud konstatoval, že se žalobce mohl přesídlit do jižních oblastí nebo do některých z táborů, které jsou pod kontrolou nigerijské armády. K tvrzení žalobce, že v táborech nejsou bezpečné a důstojné podmínky, soud uvedl, že toto tvrzení je toliko obecné a žalobce je poprvé uplatnil až v žalobě. Krajský soud nepřisvědčil námitce žalobce týkající se nedostatečného posouzení ekonomického aspektu vnitřního přesídlení. Shledal, že jelikož je žalobce mladý a praceschopný, lze předpokládat, že nebude mít potíže zapojením se do běžného života, včetně nalezení si přiměřeného zaměstnání a obydlí. Místo pobytu v Nigérii si může zvolit i podle možnosti pokračovat v hraní fotbalu za účelem své obživy, např. v hlavním městě Abuja.
69. Soud shrnuje, že správní orgány v rámci řízení o správním vyhoštění vycházely spíše z toho, že žalobce se může v rámci Nigérie přemístit do jižní části země, kde by mohl pobývat v bezpečí a kde bezpečnostní složky udržují větší kontrolu. Zároveň jak v řízení o správním vyhoštění, tak v řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo zdůrazněno, že žalobce je mladý a praceschopný, lze tedy předpokládat, že si uplatnění najde i v Nigérii, nikoli pouze v ČR.
70. Žalobce namítal nevhodnost podmínek v táborech pro vnitřně vysídlené osoby, k této otázce v žalobě citoval z několika zdrojů, soud vychází z těchto citací.
71. Zpráva Internal Displacement Monitoring Centre pouze obecně uvádí, že omezený přístup ke službám a k pomoci v hostitelských oblastech zůstával hlavním problémem. Zprávy IOM a organizace Open Doors uvádějí počty vnitřně vysídlených osob. Článek v Journal on Migration and Human Security z roku 2024 popisuje, že vnitřně vysídlené osoby hlásí, že jsou v oficiálních táborech namačkány v malých místnostech s různými rodinami bez odpovídajícího vybavení na spaní. Přístřešky prý nemají okna ani dveře, což vyvolává obavy o bezpečnost. V neoficiálních táborech je s vnitřně vysídlenými osobami zacházeno bez jakéhokoli prvku spravedlnosti, neboť žijí v těch

nejznepokojivějších podmínkách bez vládou přidělených přístřešků a věcí na spaní. Soud upřesňuje, že se jedná o zprávu, která popisuje situaci vnitřně vysídlených osob ve státě Benue. Soud tedy uvádí, že se jedná o zprávu, která popisuje nevhodné podmínky v táborech pro vysídlené osoby v jednom státě Nigérie. Žalobce však nemusí v případě návratu do země původu pobývat v jednom z těchto táborů. Jak bylo uvedeno již v rozhodnutích správních orgánů, žalobce je mladý a praceschopný, nelze v jeho případě shledat žádné zásadní potíže se zapojením se do běžného života, včetně nalezení si přiměřeného zaměstnání a obydlí.

72. Co se týká zprávy nizozemského Ministerstva zahraničí z roku 2021, tato popisuje překážky v usazení se ve vzdálenějších regionech. Uvádí, že Nigérie je „síťová společnost“ a že bez sociálních kontaktů je téměř nemožné najít bydlení nebo práci v neznámém městě nebo regionu. Zároveň existuje legislativa, která přiznává více práv příslušníkům obyvatelstva, které jsou v rámci určitého regionu považovány za „původní“ (indigenes). „Outsideri“ (nedomorodci) se mohou setkat s diskriminací při využívání vládních služeb, přístupu ke vzdělání a zaměstnání ve státní správě a při nákupu půdy v těchto regionech. Soud shledává tuto zprávu relevantní pro posouzení možnosti vnitřního přesídlení a uplatnění se mimo svou původní vesnici. Právě v případě žalobce však lze mít za to, že v zemi původu určité kontakty má. Soud považuje za nepravděpodobné, že by přítel otce žalobce byl schopen pro žalobce zajistit podporu pouze v ČR, nikoli však na území Nigérie. Naopak, i ve své žalobě žalobce uvádí, že přítel jeho otce našel pro jeho rodinu v Nigérii místo, kde se dočasně ubytovali. Majitel je však může kdykoli požádat, aby odešli, protože se s rodinou brzo vrátí domů. Soud tak má za to, že alespoň dočasné ubytování by bylo pro žalobce v případě návratu dostupné. Soud souhlasí se správními orgány, že žalobce je mladý, zdravý a neexistují v jeho případě žádné individuální skutečnosti, které jeho přesídlení a uplatnění v jiné části země komplikují. Soud tak neshledal, že by v případě žalobce existoval důvod znemožňující vycestování.
73. Uvádí-li žalobce, že se v zemi původu živil farmařením a jeho rodina nemá finanční prostředky na přesídlení do hlavního města, kde jsou jejich možnosti obživy diskutabilní, soud uvádí, že námitku nedostatkem finančních prostředků pro přesun do hlavního města neshledal důvodnou, neboť finanční nákladnost přesunu žalobce do hlavního města nemohla převýšit finanční nákladnost jeho přesunu do ČR. Namítá-li žalobce, že by se v případě přesunu do hlavního města nemohl věnovat obdělávání půdy, jak činil ve svém původním regionu, soud uvádí, že ani na území ČR se obdělávání půdy nevěnuje. Žalobce přitom na otázky správních orgánů, z jakého důvodu nevyužil možnosti vnitřního přesídlení, uvedl, že by mu to nepomohlo, neboť by ho zabili a přišli by o své území. Soud má za to, že v tomto ohledu nemohlo řešení představovat jeho vycestování do ČR, neboť žalobce i takto přišel o toto území.
74. Co se týká tvrzení žalobce, že mu jako křesťanovi hrozí zvýšené riziko, že se opět dostane do konfliktu s pastevci v souvislosti s farmařením, soud uvádí, že žalobce se ani v ČR neživí jako farmář. Hraje fotbal za fotbalový klub. Soud tudíž souhlasí se správními orgány, že mu nic nebrání v tom, aby si i v Nigérii našel jiný způsob obživy, než je obdělávání půdy. Žalobce sám ve svých vyjádřeních neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že by mu v tom cokoliv bránilo. Jak uvedly správní orgány, může se také pokusit uplatnit ve fotbalovém klubu v zemi původu. Případně může na území ČR časem po získání potřebného povolení k pobytu opět přicestovat a hrát fotbal za zdejší fotbalový klub.

75. Soud dodává, že obavy žalobce z návratu do země původu byly posouzeny i v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany. Tato mu nebyla udělena a Krajský soud v Ústí nad Labem svým nedávným rozsudkem ze dne 1. 8. 2025, č. j. 41 Az 6/2024-48, žalobu zamítl. V současné chvíli je vedeno řízení o kasační stížnosti žalobce proti tomuto rozsudku. V případě, že by žalobci byla eventuálně udělena mezinárodní ochrana formou azylu, zruší se rozhodnutí o správním vyhoštění. Soud však na základě dosavadně zjištěných skutečností neshledal, že by žalobci v případě návratu do země původu bezprostředně hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu čl. 2-6 Úmluvy, které by bránilo jeho vyhoštění do Nigérie.
76. Soud podotýká, že se liší posuzování otázky, zda žalobci v návratu do země původu brání důvody znemožňující vycestování, a posuzování otázky, zda žalobci hrozí pronásledování, či vážná újma. Jde-li totiž o posouzení otázky existence důvodů znemožňujících vycestování, posuzují správní orgány a soud, zda žalobci skutečné nebezpečí bezprostředně hrozí, zatímco v případě posouzení potřeby poskytnutí mezinárodní ochrany správní orgány zohledňují dlouhodobější hledisko a posuzují, zda má cizinec možnost usadit se v zemi původu vést zde svůj život, případně zda cizinec tuto možnost z důvodu hrozícího pronásledování či vážné újmy nemá. V rámci řízení o správním vyhoštění tak soud posuzuje, zda tomuto návratu brání bezprostřední skutečné nebezpečí ve smyslu čl. 2-6 Úmluvy. Následkem tohoto rozhodnutí je povinnost žalobce vycestovat do země původu a jeho zákaz vstupu na území států Evropské unie po dobu jednoho roku.
77. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že rozhodnutí nepřiměřeně zasahuje do jeho soukromého a rodinného života z důvodu jeho vztahu s přítelkyní.
78. Pravidla pro posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stanoví § 174a zákona o pobytu cizinců, dle něhož *„[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“* Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *„[r]ozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.“*
79. Jak uvedly správní orgány, žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, neboť podle § 118 odst. 8 zákona o pobytu cizinců se vzdálení rodinní příslušníci nepovažují za rodinné příslušníky pro účely hlavy X zákona o pobytu cizinců. Zároveň nic nesvědčí o tom, že by se v případě vztahu žalobce a jeho přítelkyně jednalo o tak intenzivní vztah, který by požíval ochrany, kdy by ČR vznikl pozitivní závazek umožnit žalobci další pobyt na území z důvodu existence tohoto vztahu. Soud uvádí, že vztah byl zřejmě založen v období, kdy žalobce na území pobýval bez oprávnění, neboť ze správního spisu nevyplývá, že by žalobci bylo na území vízum v minulosti uděleno. Žalobce tak tento vztah zahájil již v období, kdy byl jeho další pobyt na území nejistý. Zároveň žalobce ani nesdílí společnou domácnost s partnerkou (minimálně ke dni vydání napadeného rozhodnutí), nic tedy nebrání tomu, aby dočasně (do uplynutí zákazu vstupu žalobce na území) pobývali v různých zemích a udržovali svůj vztah dočasně na dálku a

aby následně po získání oprávnění ke vstupu na území ČR mohli opět ve svém vztahu pokračovat intenzivněji.

80. Soud upozorňuje, že vztah žalobce a jeho přítelkyně zatím nelze považovat za rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy. Právo na respektování rodinného života se aplikuje na rodinné vztahy a předpokládá tedy existenci rodiny, přičemž se jedná o otázku faktickou a není nutné, aby mezi osobami tvořícími rodinu existovala právní či příbuzenská vazba. Jak uvedl velký senát Evropského soudu pro lidská práva v rozsudku X, Y a Z proti Spojenému království ze dne 22. 4. 1997, č. 21830/93, při rozhodování, zda vztah může spadat pod „rodinný život“, řada faktorů může být důležitá, včetně toho, zda pár žije společně, délka jejich vztahu a zda ukázali svou oddanost jeden druhému tím, že mají společné děti, nebo jiným způsobem. Soud má za to, že vztah žalobce a jeho partnerky není rodinným vztahem v tomto smyslu, neboť pár nežije společně, jejich vztah trvá poměrně krátce (1 rok a 5 měsíců) a nelze v jejich vztahu shledat ani další relevantní okolnosti, jako jsou společné děti, stabilita a síla vztahu, nebo jiný způsob, jak si ukázali svou oddanost jeden druhému.
81. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
82. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. října 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.